

SPRÁVA GENERÁLNEHO TAJOMNÍKA ERC V SR PRE VZ ERC V SR, BRATISLAVA, 23. APRÍLA 2009

Východiskom výročnej správy sú tézy pre program ERC v SR (ďalej len ER), ktoré prijalo VZ ER dňa 28. marca 2007 v Nitre.

Rozvoj spoločnej spirituality

Veľmi dôležitým podujatím je „Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov“.

V rámci týždňa modlitieb organizuje ER každoročne ekumenické bohoslužby, ktoré sú silným svedectvom o tom, že cirkvi sa napriek pretrvávajúcim problémom a rozdielnostiam vedia zjednotiť v modlitbách. V roku 2007 sa uskutočnili ekumenické bohoslužby 21. januára v evanjelickom kostole v Prešove. V roku 2008 sa uskutočnili 20. januára v rímsko-katolíckom kostole v Dolnom Kubíne a po menších nejasnostiach s miestom konania služieb v roku 2009 sa tieto uskutočnili dňa 18. januára v kostole Reformovanej kresťanskej cirkvi v Bratislave. Je to pozitívny signál vysielaný cirkvami do radov veriacich a nie len veriacich, na celom Slovensku. O tejto skutočnosti nás presvedča stále väčší počet spoločenstiev, ktoré pri príležitosti Týždňa modlitieb organizujú ekumenické podujatia.

Pravidelné organizovania ekumenických bohoslužieb pod záštitou jednej z členských cirkví je svedectvom o tom, že aj napriek rôznosti sa snažíme nachádzať to, čo nás spája. Myslím si, že je to jeden z dôležitých príspevkov ekumenického prostredia k šíreniu ekumenickej myšlienky na Slovensku.

Spoločné stanoviská k spoločenským otázkam

Jedným z dôkazov spolupatričnosti cirkví sú ich vyhlásenia k rôznym spoločenským udalostiam. V predchádzajúcom období sa ER vyjadrila k niekoľkým takýmto spoločenským udalostiam, ktorými boli:

- **stanovisko** ER k dokumentu pápežskej Kongregácie pre náuku viery pod názvom „Odpovede na otázky týkajúce sa niektorých aspektov učenia o cirkvi“, v júli 2007
- **opätovné negatívne stanovisko** ER k najnovšiemu záznamu koncertu Madonny v lete 2008
- **protestné vyhlásenie** ER v súvislosti s rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu o možnosti adopcie detí homosexuálnymi párami v máji 2008
- **spoločné vyhlásenie** Ekumenických rád SR a MR v súvislosti s pomocou pri upokojení národnostných konfliktov adresované obom národom v decembri 2008.

Informácie o dianí v zahraničí

V rámci tejto oblasti svojej činnosti pokračovala ER aj v rokoch 2007 a 2008 vo vysielaní pravidelného týždenného programu v spolupráci so Sro, Ekuména vo svete. Za ER sú prípravou jednotlivých relácií poverené Mgr. Eva Guldánová a Mgr. Daniela Horínková, ktoré sa tejto úlohy zhostili veľmi dobrým spôsobom. O úspešnosti relácie svedčí aj jej vysielací čas, ktorý je v dobe najvyššej populudňajšej sledovanosti SRO. Okrem tohto nás o úspešnosti relácie presvedčajú listy poslucháčov, najmä intelektuálov, ktorí vyjadrujú svoju vďaku a uznanie. Rok 2008 bol už ôsmym rokom vysielania tohto programu. Obsah sa nezmenil a naďalej prináša poslucháčom aktuálne informácie o významných udalostiach duchovného a cirkevného života ako aj zaujímavé rozhovory s osobnosťami domáceho a zahraničného ekumenického diania.

Cezhraničná ekumenická spolupráca

V roku 2007 sa na pozvanie Evanjelickej cirkvi v Rakúsku zúčastnila osláv Pamiatky reformácie delegácia ER v zložení podpredseda ER T. Kriška Mgr. Daniela Horínková, ktorá sa konala koncom októbra vo Viedni. Toho istého podujatia sa v roku 2008 zúčastnila delegácia v zložení predseda ER a GT.

V septembri 2007 sa Európskeho ekumenického stretnutia v Síbiu zúčastnil predseda ER Mgr. Ján Semjan.

V novembri 2007 sa delegácia ER v zložení predseda Mgr. Ján Semjan, člen RV Dr. Štefan Markuš, zastupujúca GT Mgr. Nata Hovorková a zástupca CČSH p. Vohryzka zúčastnila seminára pod názvom „Sociálny rok“ na pozvanie ERC Rakúska.

Po prestávke v roku 2008 nadviazala ER na tradíciu pravidelných stretnutí s ERC v ČR. Plánované stretnutie oboch rád by sa malo uskutočniť v roku 2009 na Slovensku. Termín a miesto je predmetom prebiehajúcich rokovaní. Spolupráca ER Slovenska a Maďarska ako aj ich pravidelné stretnutia tvorili jeden z bodov rokovania, ktoré sa uskutočnilo 16. decembra 2008 v Komárne z iniciatívy oboch rád a ktorého cieľom bolo prispieť k upokojeniu národnostného napätia medzi Slovenskom a Maďarskom.

V duchu motta „Spojení v Kristovi – spoločne v Európe“ sa uskutočnilo v júni 2008 v Bratislave Stretnutie kresťanov 6 národov. Išlo o ekumenické stretnutie kresťanov, z Nemecka, Poľska, Česka, Rakúska, Maďarska a Slovenska, ktoré organizovala Evanjelická cirkev a. v. spolu s Reformovanou kresťanskou cirkvou a s ďalšími cirkvami na Slovensku a v zahraničí. V rámci Tržnice duchovných možností mala ER k dispozícii samostatný stánok, v ktorom prezentovala jednotlivé oblasti svojej činnosti.

Nová religiozita – výzva k zjednoteniu Výročná správa Centra pre štúdium siekt pri ERC v SR za rok 2007a 2008

Centrum pre štúdium siekt pri ERC v SR (CŠS) sa v roku 2007 zameralo a úspešne realizovalo nasledovné aktivity a projekty:

Osvetová činnosť

V rámci osvetovej činnosti riaditeľ CŠS ThDr. Boris Rakovský uskutočnil štyri odborné prednášky spojené s videoprojekciou prvej časti filmu *New Age – Bohovia Nového veku* a s diskusiou. Účastníkmi prednášok boli: rímskokatolícke farské spoločenstvo vo Svite; nitrianska verejnosť (org. klub Quo Vadis JPK), študenti VŠ, členovia bioetickej komisie KBS.

Prednášky boli koncipované ako úvod do problematiky nových religióznych skupín a siekt. V rámci nich prednášateľ účastníkom objasnil situáciu na Slovensku a vo svete, definoval čo je to cirkev a čo sekta, hovoril o metódach náboru do siekt a o príčinách, pre ktoré sú sekty príťažlivé. Ďalej poukázal na zhubnosť a techniky psychickej manipulácie praktikovanej v deštruktívnych kultoch a na dôsledky, ktoré z nej vyplývajú. Zameralo sa aj na resocializačný proces a na zásady, ktoré by mali rodičia, priatelia, resp. partneri dodržiavať pri styku s tými, ktorí sa usilujú vstúpiť do niektorého z početných kultov, alebo ktorí z kultu vystúpili a chcú sa zaradiť do majoritnej spoločnosti.

Edičná činnosť

CŠS spoločne s Ekumenickou spoločnosťou pre štúdium siekt pri ERC v SR (ESPŠS) v roku 2007 vydali štyri čísla odborného štvrťročníka – časopisu *Rozmer*, a to v náklade 2500 výtlačkov. Svojim čitateľom časopis priniesol mnohé zaujímavé témy, rozhovory, svedectvá, reportáže a aktuálne spravodajstvo z domova a zo zahraničia od viacerých renomovaných tuzemských a zahraničných autorov. Rezervou stále ostáva distribúcia a prezentácia Rozmeru s výhľadom zvyšovania jeho nákladu. Žiaľ, v súčasnosti združenie nemá finančné ani personálne možnosti, aby uskutočnilo efektívnu reklamnú kampaň a tak je stále závislé na pomoci cirkevných štruktúr.

Prevádzka internetovej stránky

Dôležitý informačný servis o predmetnej problematike poskytuje pre verejnosť aj internetová stránka – <http://www.sekty.sk> –, ktorá v roku 2007 zaznamenala približne 15 000 návštev. Stránka ponúka štandard obvyklý aj pre webové stránky podobne orientovaných zahraničných inštitúcií: informácie o konferenciách organizovaných ESPŠS s referátmi, ktoré na nich odzneli, bibliografiu a recenzie odbornej literatúry, informácie o poradenských centrách pôsobiacich na Slovensku a v zahraničí, o slovenských a zahraničných odborných časopisoch, ale najmä kompletný archív všetkých doposiaľ vydaných čísiel časopisu Rozmer so stovkami tematických príspevkov a správ. Prostredníctvom našej internetovej stránky sa na našu spoločnosť obracajú aj mnohí ľudia, ktorí

potrebujú pomoc či radu, novinári, resp. stránka inšpiruje aj vznik diskusných blogov umiestnených na iných webových stránkach.

Poradenstvo a konzultácie

V rámci poradenskej činnosti CŠS odpovedalo na približne 130 dotazov (osobné konzultácie, e-mailová a poštová korešpondencia, telefonické dotazy). Tie sa týkali širokého spektra rôznych kultov: najmä Scientologickej cirkvi, Kresťanských spoločenstiev, náboženského spoločenstva Milosť, jogy, multilevelmarketingových kultov, alternatívnych liečiteľských metód, ezoteriky a okultných praktík, ale i ďalších zoskupení. V niektorých prípadoch šlo naozaj o komplikované rodinné či partnerské vzťahy súvisiace so vstupom do náboženského kultu. E-mailovú korešpondenciu pre Centrum zabezpečovala pedagogička Mgr. Ivana Škodová, predsedníčka občianskeho združenia Integra – Centra prevencie v oblasti siekt z Banskej Bystrice, ktorá je zároveň odborná externá spolupracovníčka CŠS. Zo spoločenských káuz, v ktorých sa naše Centrum výraznejšie angažovalo, spomeniem kauzu súkromného gymnázia v Hnilčíku, ktoré je napojené na ideológiu a pozadie ruského náboženského kultu Anastázia. V tejto súvislosti CŠS poslancom NR SR predložilo aj viacero konkrétnych pripomienok so žiadosťou o ich zakomponovanie pri tvorbe novely školského zákona.

Mediálne aktivity

V súvislosti s predmetnou problematikou sa na členov ESPŠS obrátili i žurnalisti a médiá. Členovia ESPŠS médiám poskytli viaceré rozhovory a vyjadrenia ku konkrétnym aktuálnym problémom a kauzám, o ktoré printové, rozhlasové či televízne médiá prejavili záujem. Za všetky médiá spomeniem spoluprácu

s TA3, STV, Markízou, TV JOJ, TV Lux, Katolíckymi novinami, Evanjelickým poslom spod Tatier, so Slovenským rozhlasom, Rádiom Lumen, Rádiom 7, s časopismi Markíza, Týždeň, Národná obroda, Plus 7 dní, ako aj s viacerými denníkmi.

Rok 2008

Od roku 1998 zastrešuje ER oblasť, ktorá sa venuje otázkam novej religiozity. Centrum pre štúdium siekt pri ERC v SR (CŠS) sa v roku 2008 zameralo a úspešne realizovalo nasledovné aktivity a projekty:

Osvetová činnosť

V rámci osvetovej činnosti riaditeľ CŠS ThDr. Boris Rakovský uskutočnil dve odborné prednášky spojené s videoprojekciou prvej časti filmu *New Age – Bohovia Nového veku* a s diskusiou. Účastníkmi prednášok boli: poslucháči Evanjelickej bohosloveckej fakulty UK v Bratislave a žiaci Gymnázia Svätej Rodiny v Bratislave.

Prednášky boli koncipované ako úvod do problematiky nových religióznych skupín a siekt. V rámci nich prednášateľ účastníkom objasnil situáciu na Slovensku a vo svete, definoval čo je to cirkev a čo sekta, hovoril o metódach náboru do siekt a o príčinách, pre ktoré sú sekty príťažlivé. Ďalej poukázal na zhubnosť a techniky psychickej manipulácie praktikovanej v deštruktívnych kultoch a na dôsledky, ktoré z nej vyplývajú. Zameral sa aj na resocializačný proces a na zásady, ktoré by mali rodičia, priatelia, resp. partneri dodržiavať pri styku s tými, ktorí sa usilujú vstúpiť do niektorého z početných kultov, alebo ktorí z kultu vystúpili a chcú sa zaradiť do majoritnej spoločnosti.

Okrem toho predseda Ekumenickej spoločnosti pre štúdium siekt (ESPŠS) Ing. Ondrej Garaj zrealizoval dve odborné prednášky zamerané na problematiku siekt pre stredoškolskú mládež na gymnáziu v Leviciach a dve prednášky pre účastníkov kresťanského festivalu Campfest 2008.

Riaditeľ CŠS B. Rakovský sa spoločne s členkou Výboru ESPŠS PhDr. Eva Orbanovou, PhD. zúčastnili na odbornom seminári organizovanom Ústavom pre vzťahy štátu a cirkvi s názvom *Nebezpečné spoločenstvá, rodina, škola a štát*.

Edičná činnosť

CŠS spoločne s ESPŠS v roku 2008 vydali štyri čísla odborného štvrťročníka – časopisu *Rozmer*, a to v náklade 2500 výtlačkov. Svojim čitateľom časopis priniesol mnohé zaujímavé témy, rozhovory, svedectvá, reportáže a aktuálne spravodajstvo z domova a zo zahraničia od viacerých renomovaných tuzemských a zahraničných autorov. Rezervou stále ostáva distribúcia a prezentácia Rozmeru s výhľadom zvyšovania jeho nákladu. Žiaľ, v súčasnosti združenie nemá finančné ani personálne možnosti, aby uskutočnilo efektívnu reklamnú kampaň a tak je stále závislé na pomoci cirkevných štruktúr a médií.

Prevádzka internetovej stránky

Dôležitý informačný servis o predmetnej problematike poskytuje pre verejnosť aj internetová stránka – <http://www.sekty.sk> –, ktorá v roku 2008 zaznamenala približne 15 000 návštev. Stránka ponúka štandard obvyklý aj pre webové stránky podobne orientovaných zahraničných inštitúcií: informácie o konferenciách organizovaných CŠS s referátmi, ktoré na nich odzneli, bibliografiu a recenzie odbornej literatúry, informácie o poradenských centrách pôsobiacich na Slovensku a v zahraničí, o slovenských a zahraničných odborných časopisoch, ale najmä kompletný archív všetkých doposiaľ vydaných čísiel časopisu Rozmer so stovkami tematických príspevkov a správ. Prostredníctvom našej internetovej stránky sa na našu spoločnosť obracajú aj mnohí ľudia, ktorí potrebujú pomoc či radu, novinári, resp. stránka inšpiruje aj vznik diskusných blogov umiestnených na iných webových stránkach. Problémom súvisiacim s prevádzkou webstránky je neodôvodnené prerušenie jej aktualizácie zo strany prevádzkovateľa – spoločnosti Changenet. Preto v súčasnosti CŠS realizuje vytvorenie novej webstránky, ktorú umiestni na iný, zaručene spoľahlivý server.

Poradenstvo a konzultácie

V rámci poradenskej činnosti CŠS odpovedalo na približne 150 dotazov (osobné konzultácie, e-mailová a poštová korešpondencia, telefonické dotazy). Tie sa týkali širokého spektra rôznych kultov: Scientologickej cirkvi, Kresťanských spoločenstiev, náboženského spoločenstva Milost', jogy, multilevelmarketingových kultov, alternatívnych liečiteľských metód a produktov, ezoteriky a okultných praktík, ufokultu Vesmírni ľudia, Hnutia Grálu, Munovej sekty, šamanizmu, homeopatie, satanizmu, Bahájskeho spoločenstva a mnohých ďalších zoskupení. V niektorých prípadoch šlo naozaj o komplikované rodinné či partnerské vzťahy súvisiace so vstupom do náboženského kultu. E-mailovú korešpondenciu pre CŠS zabezpečovala pedagogička Mgr. Ivana Škodová, predsedníčka občianskeho združenia Integra – Centra prevencie v oblasti siekt z Banskej Bystrice, ktorá je zároveň odborná externá spolupracovníčka CŠS. Okrem nej na dotazy odpovedali aj členovia ESPŠS Ing. Ondrej Garaj, PhD. Eva Orbanová, PhD. a riaditeľ CŠS ThDr. Boris Rakovský.

Mediálne aktivity

V súvislosti s predmetnou problematikou sa na CŠS obrátili i žurnalisti a médiá. CŠS médiám poskytlo viaceré rozhovory a vyjadrenia ku konkrétnym aktuálnym problémom a kauzám, o ktoré printové, rozhlasové či televízne médiá prejavili záujem. Za všetky médiá spomeniem spoluprácu s TA3, STV, Markízou, TV JOJ, TV Lux, Katolíckymi novinami, Evanjelickým poslom spod Tatier, so Slovenským rozhlasom, Rádiom Lumen, Rádiom 7, s tlačovými agentúrami TASR a SITA, ako aj s viacerými denníkmi.

Archív odbornej literatúry a dokumentárnych filmov

V súčasnosti CŠS disponuje s knižným fondom odbornej literatúry obsahujúcim približne 250 knižných titulov. Takisto vlastní 128 DVD nosičov s 356 nahrávkami televíznych dokumentárnych filmov zaoberajúcimi sa predmetnou problematikou siekt, alternatívnych smerov a svetových náboženstiev. Riaditeľ CŠS vyhotovil v programe Access databázu pre rýchlu a prehľadnú orientáciu medzi jednotlivými záznamami. Z dôvodu prechodu na euro taktiež v programe Access vytvoril databázu predplatiteľov časopisu Rozmer s možnosťou hromadnej tlače adresných štítkov a poštových poukazov, ktoré sa vkladajú do jednotlivých zásielok pri distribúcii časopisu.

Ekumenická pastoračná služba v OS SR a OZ SR

V marci 2007 vzniklo Ústredie ekumenickej pastoračnej služby, ktorého druhé výročie sme si pripomenuli v marci tohto roku vo Sv. Jure. V roku 2007 pôsobil vo funkcii generálneho duchovného Ústredia EPS, plk. Mgr. Tomáš Semko. V roku 2008 prebehla zmena na poste generálneho duchovného Ústredia EPS, keď bol v máji na žiadosť vysielajúcej cirkvi (ECAV) odvolaný z funkcie generálneho duchovného plk. Semko a v júni vymenovaný do funkcie generálneho duchovného plk. Ing. Mgr. Jaroslav Balocký. Napriek pretrvávajúcim problémom v oblasti Ekumenickej pastoračnej služby (spomeniem aspoň doposiaľ neschválenú novelizáciu Štatútu EPS) sa podarilo zlepšiť pôsobnosť pastoračnej služby v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch SR a celkový obraz o Ekumenickej pastoračnej službe v očiach vedúcich funkcionárov rezortov obrany, vnútra a spravodlivosti (kompletná správa generálneho duchovného EPS je uverejnená na webovej stránke Ústredia EPS).

EPS sa zúčastnila Stretnutia kresťanov 6 národov v júni 2008 v Bratislave, na ktorom úspešne predstavila svoje pôsobenie v ozbrojených silách, v radoch polície a v radoch väzenskej a justičnej stráže. Pod záštitou EPS sa uskutočnil letný biblický tábor pre deti príslušníkov všetkých troch rezortov. Pôsobenie EPS bolo mediálne predstavené v rámci relácie Sféry dôverné, ktorá bola

odvysielaná v januári 2009 na STV 2. Nástupom nového generálneho duchovného, ktorý zbral na seba bremeno zodpovednosti za oživenie EPS, sa zlepšila vzájomná informovanosť ER a EPS. Riadiacemu výboru bol na marcovom zasadaní 2009 predložený plán hlavných úloh a aktivít EPS plánovaných vo výcvikovom roku 2009, vypracovaný generálnym duchovným, ktorý vyzval členské cirkvi k aktívnej účasti na jednotlivých podujatiach.

Práca s utečencami

Vo februári 2007 prebral agendu práce ER s utečencami po Helene Tužinskej Mgr. Marián Paľaga. Za jej pôsobenia sa podarilo najmä systematizovať oblasti pôsobenia ER v pobytovom tábore pre žiadateľov o azyl Gabčíkove (PT Gabčíkovo) a rozvinúť systém zásobovania humanitárnou pomocou formou zbierok. Koncom roku 2006 ER realizovala tiež výskumný projekt pod záštitou Úradu vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) pod názvom „Prevencia sexuálne a rodovo podmieneného násillia: sonda v azylovom zariadení v strednej Európe“.

V roku 2007 sme sa v súlade s dovtedajším vývojom zamerali na rozširovanie ponuky voľnočasových aktivít pre obyvateľov PT Gabčíkovo. Formou počítačového krúžku a kreatívnych dielní sme sa pokúšali o aktivity, ktoré by rozvíjali niektoré základné kompetencie účastníkov ako pravidelná pracovná činnosť, kreatívne využívanie naučených výrobných procesov, práca s kancelárskym balíkom OpenOffice, práca s obrazovým materiálom v systéme Ubuntu Linux.

Pokračovali sme v tematizovaní problematiky sexuálne a rodovo podmieneného násillia participáciou na projekte implemetácie štandardných operačných postupov UNHCR (Standard Operating Procedures) pre zvládanie a prevenciu tohto druhu násillia ako aj účasťou na konferencii, ktorú na túto tému usporiadalo UNHCR. So Slovenskou utečeneckou radou a Medzinárodnou organizáciou pre migráciu (IOM) sme spolupracovali na vzdelávacích a verejných mobilizujúcich projektoch.

Sme presvedčení, že devízami ER oproti iným organizáciám činným v azylovom systéme SR sú najmä spolupráca s členskými cirkvami a zapájanie dobrovoľných spolupracovníkov. Preto sme v roku 2008 vo zvýšenej miere rozvíjali spoluprácu s lokálnymi predstaviteľmi jednotlivých cirkví. Pri realizácii voľnočasových aktivít sme takto zapájali členov Bratskej jednoty baptistov a Bratislava International Church ako aj študentov Evanjelickej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a študentov Evanjelického lýcea v Bratislave. Aktívne sme participovali na realizácii medzinárodného seminára pre interkultúrnu pastorálnu starostlivosť a poradenstvo, ktorý sa konal na jeseň 2008 v Bratislave.

Zapájanie dobrovoľníkov patrí k dlhodobej dobrej praxi ER. Okrem spomenutých dobrovoľníkov z lokálnych organizácií a komunít sa na pomoci utečencom zúčastňujú aj dobrovoľníci zo zahraničia a to v rámci tzv. dobrovoľníckeho sociálneho roku (Freiwilliges Soziales Jahr). Títo naši spolupracovníci preberajú veľkú časť zodpovednosti, keď sami pripravujú a vedú niektoré aktivity pre utečencov a zároveň tvoria akúsi spojku medzi nami a komunitou, do ktorej sú po svojom príchode na Slovensko začlenení.

V roku 2008 sme naďalej pokračovali v organizovaní voľnočasových aktivít a zbierkach humanitárnej pomoci pre obyvateľov PT Gabčíkovo. Okrem toho sme asi 20 klientom poskytovali aj individuálne poradenstvo a sprevádzanie najmä pri sprostredkovaní rekvalifikácie, zamestnania a ubytovania, ale aj riešenia niektorých rodinných problémov. Za účasti ER sa tak podarilo sprostredkovať zamestnanie a ubytovanie pre dvoch klientov, dvaja klienti absolvovali rekvalifikačné kurzy. Informácie o možnostiach zamestnania a cieľnú humanitárnu podporu sme poskytovali 3 rodinám v PT Gabčíkovo.

V závere roku 2008 sa vyčerpali projektové prostriedky ER na prácu s utečencami a PT Gabčíkovo bol uzatvorený. Tieto udalosti viedli k utlmeniu činnosti pri pomoci utečencom. Činnosť v súčasnosti pokračuje na dobrovoľnej báze. Na doterajšie aktivity sa snažíme nadviazať v novom prostredí PT Rohovce.

Dobrovoľníctvo

Ekumenická rada cirkví v Slovenskej republike pokračovala v svojom „**programe Dobrovoľníctvo - DOBRO**“ v prijímaní a vysielaní dobrovoľníkov aj v rokoch 2007, 2008 a 2009. Projekt sa začína koncom leta a dobrovoľníci prichádzajú na Slovensko prevažne v septembri. Samotný dobrovoľnícky rok pre hosťujúcich dobrovoľníkov kopíruje školský rok, aby dobrovoľníci mohli dokončiť štúdium a potom v ňom pokračovať.

V rámci vysielania dobrovoľníkov program otvára možnosti **pre mladých ľudí z prostredia slovenských cirkví zúčastniť sa dobrovoľníckej služby v zahraničí**. Program je otvorený pre všetkých vo veku od 18 – 30 rokov, ktorí chcú vykonávať dobrovoľnícku činnosť v inej krajine a chcú ponúknuť svoje schopnosti, znalosti a zručnosti iným, ktorí to potrebujú a naopak. Rovnako ide aj o **hostovanie dobrovoľníkov zo zahraničia na Slovensku a ich umiestnenie v organizáciách, cirkevných zboroch a zariadeniach**, ktoré vykonávajú sociálnu prácu. Tieto aktivity slúžia na prehĺbovanie medzi kultúrneho poznávania, oboznamovanie sa s novým prostredím, adaptovanie sa v neznámych podmienkach a objavovanie samých seba.

ER je členom siete **Ecumenical Diaconal Year Network** – EDYN spolu s ďalšími 17 kresťanskými organizáciami, ktoré vzájomne spolupracujú na výmene dobrovoľníkov. V rámci tejto siete sa organizujú rôzne stretnutia, ktoré slúžia na zefektívnenie práce.

Fungovanie projektu je prevažne finančne zabezpečované podávaním projektu EU na Národnú agentúru SR a niektorými vysielajúcimi organizáciami.

ER pôsobí ako koordinujúca, hosťiteľská a vysielajúca organizácia. Stálymi vysielajúcimi organizáciami sú (Evangelical Lutheran Church in America) a Nemecká organizácia FSJ&DjiA (Evangelische Freiwilligendienste für junge Menschen), ktorí pôsobili a vykonávali dobrovoľnícku činnosť na hosťiteľských projektoch po Slovensku. V školskom:

- roku 2006/07 ER koordinovala hostovanie 3 dobrovoľníkov z ELCA a 2 FSJ&DjiA
- roku 2007/08 ER koordinovala hostovanie 3 dobrovoľníkov z ELCA a 2 FSJ&DjiA
vyslanie 4 (2Time for God, UK; 1 Diakoni-Året, Denmark; 1 Jugend fuer eine geeinte Welt, Austria
- roku 2008/09 ER koordinovala pôsobenie 5 dobrovoľníkov z ELCA a 4 FSJ&DjiA
vyslanie 2 (Time for God; UK; Bárka Alapítvány Otthon; Hungary

Začiatkom Júna 2008 koordinátorka programu Daniela Pavlíková-Trávníková nastúpila na materskú dovolenku. Program prebrala Nata Hovorková.

V lete 2008 ER vstúpila do partnerstva Roma Gadje Dialogue through Service (RGDTS), v rámci ktorého ide o spoluprácu a výmenu Rómskych dobrovoľníkov smerom do zahraničia a Gadje (bielych) na Rómske umiestnenia.

Koncom roka sme pracovali na akreditácii nových umiestnení 3 miesta - práca s Rómskymi deťmi na základných školách, 1 – C.S. Lewis Gymnázium CB, Bratislava; 1 – Bet-Šalom Horná Mičiná. Vypracovali sme aj formulár so žiadosťou o predĺženie akreditácie pre ERCRS ako koordinujúcej, hosťiteľskej a vysielajúcej organizácie, ktorej platnosť vyprší koncom apríla 2009.

Pre školský rok 2008/09 sme vypracovali projekt Európskej dobrovoľnej služby (EDS) v rámci EU, so žiadosťou na koordinovanie a prijatie ako hostí 9 dobrovoľníkov na 8 umiestnení. Projekt bol zaslaný koncom marca 09 na Národnú Agentúru, ktorú reprezentuje Iuventa. Momentálne sú rozpracované 3 prihlášky dobrovoľníkov zo Slovenska, ktorí chcú hosťovať v TFG Anglicko, 2 Rómovia v Togetthere, NL cez EDS (10-12 mesiacov) a 6-7 Rómov cez RGDTS centrálnu prihlášku do IBO Talianska (apríl až september).

Úlohou programu okrem prípravy projektu a jeho uzatvorenia, t.j. zabezpečenia finančných prostriedkov je aj koordinácia, do ktorej spadá komunikácia s umiestneniami, organizovanie seminárov, starostlivosť o dobrovoľníkov ako aj komunikácia so zahraničnými partnermi.

Program EDUCA

Vzhľadom k tomu, že finančné prostriedky z Okrúhleho stola určené na aktivity programu sa minuli, program bol minimalizovaný. V súčasnosti v rámci tohto programu funguje Operatívny štipendijný fond, ktorý je nedostatočne využívaný. Informácie a podmienky k žiadostiam pre čerpanie z tohto fondu sú uverejnené na webovej stránke ER.

Komisie 2007-2009

Diakonická komisia (DK) sa na svojich zasadnutiach stretávala podľa potreby, v priemere 2-3 krát do roka. Stretnutia slúžili na výmenu skúseností a riešení rôznych aktuálnych potrieb. Vzhľadom k tomu, že komisia sa zaoberá sociálnymi otázkami, členstvo ER v Eurodiakonii sa týka viac-menej tejto

komisie. Eurodiakonia ako kresťanská európska organizácia sa snaží vplývať na poslancov EP pri ich rozhodovaní týkajúcich sa sociálnych zákonov a zároveň organizuje semináre pre svojich členov. Okrem týchto aktivít sa konajú oblastné stretnutia členov Eurodiakonie. Na Slovensku sa uskutočnilo v roku 2008 v Svätom Jure stretnutie diakonických organizácií V4, ktorého témou bolo: „Byť začlenený do komunity V4“ – sociálna inklúzia pre občanov so zdravotným postihnutím, na ktorom sa zúčastnila delegácia DK.

Ženská komisia (ŽK) sa stretávala na svojich stretnutiach v priemere 3-4 krát do roka. Stretnutia slúžili na výmenu skúseností, informácií o aktivitách sestier v rôznych cirkvách. Zároveň sa na stretnutiach preberali otázky týkajúce sa etiky a praktického života. V lete 2007 ŽK zorganizovala konferenciu „Spoločný dom kresťanských žien“, ktorá mala za úlohu zaangažovať ženy aj z iných regiónov Slovenska ako aj stretnúť sa zo zástupkyňami iných organizácií kresťanských žien. ŽK je členom Ekumenického Fóra Európskych Kresťanských Žien EFECW, ktoré každoročne organizuje stretnutie národných koordinátoriek spolu s tematickou konferenciou: v 2007: v Holandsku „Mamón a peniaze“ a v 2008: vo Francúzku „Dialóg žien v multikulturálnej a v multináboženskej Európe“. V roku 2009 pripravuje ŽK medzinárodný projekt na tému: „Posilnenie sebavedomia žien“.

Mládežnícka komisia (MK)

MK sa v rokoch 2007, 2008 stretávala v priemere 3x do roka. Už v roku 2007 MK na svojom poslednom spoločnom stretnutí Siete a MK prijala zásadu, že Sieť a MK sa budú stretávať spoločne. Tento návrh bol jednomyselne prijatý, nakoľko členovia Siete sú zároveň aj členmi MK.

V rokoch 2007 a 2008 sa realizovali dve kľúčové celoslovenské akcie podporované MK: **Campfest - Festival gospelovej hudby**. Tento ročník bol obohatený o dramatickú tvorbu. **KPM - konferencia pre pracovníkov s mládežou**. Konferencia je zameraná na povzbudenie a výchovu mládežníckych vedúcich. V posledných rokoch sa kladie dôraz na výchovu a povzbudenie tímov, ktoré vedú mládež. V roku 2008 sa konala konferencia v Žiline za účasti 600 pracovníkov s mládežou.

Veľmi potešujúcim je to, že Ekuména medzi mladými sa prenáša aj do regiónov, miest a dedín. Živým príkladom toho je hudobný festival Lay fest, ktorý sa koná na Jankovom vršku pri Bánovciach nad Bebravou. Mladí ľudia z ECAV, Apoštolskej cirkvi, Rímskokatolíckej cirkvi sa spolu podieľajú na organizovaní tohto festivalu. Túžbou mládežníckej komisie je prehlbovanie vzťahov medzi cirkvami na miestnej úrovni, čo si myslíme, že sa aj darí.

Personálna a rozpočtová situácia

V marci 2007 sa uskutočnilo 8. Valné zhromaždenie ER v Nitre, na ktorom bolo zvolené nové predsedníctvo: predsedom sa stal Mgr. Ján Semjan, zástupca biskupa Reformovanej kresťanskej cirkvi a podpredsedom Mgr. Tomáš Kriška, predseda Bratskej jednoty baptistov na Slovensku. Za svojho zástupcu v RV vymenovala ECAV na Slovensku seniora Košického seniorátu Mgr. Jána Hrušku, zástupcom ECM sa stal jej nový superintendent Mgr. Róbert Zachar.

Na uprázdnené miesto asistentky generálneho tajomníka na sekretariáte ER nastúpila vo februári 2007 Mgr. Daniela Horínková. Vo februári nastúpil aj projektový tajomník God's Care Mgr. Marián Paľaga – na prácu s utečencami.

V marci sa konali pohovory so 7 uchádzačmi o prácu v Ekumenickej pastoračnej službe. RV odporučil všetkých uchádzačov.

Ku koncu júla 2007 sa svojej funkcie vzdal generálny tajomník ER Mgr. Ondrej Prostredník, PhD., ktorý sa stal dekanom EBF UK. To viedlo k postupnému vypísaniu 3 výberových konaní (v júli, septembri a decembri), než sa Riadiacemu výboru podarilo zvoliť nového generálneho tajomníka Mgr. Ladislava Krpalu z ECAV na Slovensku. Do tohto času zastupovala generálneho tajomníka vo funkcii Mgr. Nata Hovorková.

V októbri svoju prácu v ER a na projekte God's Care ukončila pani Oľga Auchenbach, časť jej agendy prevzal Mgr. Paľaga.

RV prijal návrh biskupa CČSH ThDr. Jana Hradila ThD. o nahradení npor. Mgr. Rastislava Mišuru Mgr. Milanom Grausom na mieste duchovného vo väznici v Sučanoch.

Rok 2008 bol pomerne stabilizovaný. Zmena sa uskutočnila iba na poste generálneho duchovného EPS tak, ako to už bolo spomínané v predošlej časti správy o EPS. V prvej polovici roku 2008 prestúpila SKC z pozície riadneho člena ER na pozíciu člena – pozorovateľa.

ER má v súčasnosti 3 zamestnancov na plný úväzok, 2 zamestnancov na čiastočný úväzok a 2 zamestnancov na dohodu o pracovnej činnosti.

Dlh pociťujeme voči uzneseniu VZ 2007, v ktorom VZ zaviazalo Diakonickú komisiu v spolupráci s členskými cirkvami ER k vypracovaniu spoločného sociálneho projektu. Takisto sa nepodarilo dotiahnuť veci do konca v súvislosti s predpokladanou novelizáciou Štatútu ERC v SR. Nepodarilo sa zorganizovať pravidelné stretnutie s ERC v ČR v roku 2008.

Na druhej strane je potešiteľné, že od myšlienky stretnutia sa Ekumenických rád Slovenska a Maďarska po samotné stretnutie oboch rád bol potrebný veľmi krátky čas. Potešiteľné je aj to, že sa ER zapojila do kampane o zavedení Eura na Slovensku a dopomohla tak k relatívne bezproblémovému prechodu z jednej meny na druhú. Takisto sa nám darí plniť masmediálnu koncepciu ERC v SR. Vydanie letáka o ER v slovenskom, nemeckom a anglickom jazyku je jedným s príkladov zviditeľňovania ER, ďalším príkladom je sponzoring ER pri usporiadaní Medzinárodnej ekumenickej konferencie o pastorálnej starostlivosti o chorých a pri organizovaní letného biblického tábora pre deti príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR.

Posledným príkladom plnenia koncepcie bolo odvysielanie relácie Sféry dôverných, v januári 2009, v ktorej bola komplexne predstavená ER ako inštitúcia a zástupkyňa ekumenickej platformy na Slovensku ako aj prísľub STV k ďalšej spolupráci pri predstavovaní ekumenického diania a jednotlivých členských cirkví rady.

Web stránka

Vzhľadom k tomu, že stránka ERCSR bola statická a nevyhovovala požiadavkám, bola vytvorená nová a spustená na jeseň 2007. Súčasťou web stránky je aj archív Ekuména vo svete, kde je možné nájsť záznamy od začiatku roka 2007. Administrácia a aktualizácia stránky prebieha priamo z kancelárie ER. Momentálne zvažujeme presunúť web-stránku na iný server, nakoľko komunikácia s doterajším správcom je problematická. Našou snahou bude túto stránku aktuálne dopĺňať a tým dostatočne informovať záujemcov o dianí v ER.

Na záver by som sa chcel poďakovať všetkým spolupracovníkom ER za ich službu, ktorou prispeli k napĺňaniu cieľov, ktoré si Ekumenická rada vytýčila. Takisto chcem vyjadriť nádej, že dôvera a podpora prejavovaná práci ER v uplynulom období zo strany členských cirkví bude pokračovať aj v budúcnosti. Svoju správu by som chcel ukončiť krátkym zamyslením – „Načo je človek, keď nerobí svet lepším“.

Ďakujem za pozornosť.

Ladislav Krpala
generálny tajomník ERCSR